

La
BÈSTIA

Carmen Mola

Columna

CARMEN MOLA

LA BÈSTIA
Madrid, 1834

Traducció de Núria Parés Sellarès,
Núria Garcia Caldés i Esther Roig Giménez

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *LA BESTIA*

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2022

© CARMEN MOLA, 2021

AQUESTA EDICIÓ S'HA PUBLICAT GRÀCIES A L'ACORD AMB

HANSKA LITERARY & FILM AGENCY, BARCELONA, ESPANYA

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, NÚRIA GARCIA CALDÉS I ESTHER ROIG GIMÉNEZ, 2022

© EDITORIAL PLANETA, S. A., 2021

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2876-7

DIPÒSIT LEGAL: B. 431-2022

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

IMPRÈS A CATALUNYA - *PRINTED IN CATALONIA*

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

I

Madrid, 23 de juny de 1834

Enmig del xàfec, que ha convertit el terra argilós en un fangar, un gos famèlic juga amb el cap d'una nena. La pluja cau inclement sobre els casinyots, les barraques i els teulats miserables que sembla que s'hagin d'ensorrar amb cada ràfega de vent. El Cerrillo del Rastro, no gaire lluny de l'escorxador de Madrid, s'inunda sempre que plou.

Per arribar a aquest barri pobre i oblidat, s'ha de baixar una rampa abrupta i esquivar els continus esvorancs de terreny que formen barrancs aquí i allà. L'aigua pica amb força sobre les teulades de llauna, de palla, de branques, penetra als habitatges, crea bassals a la sorra i cascades als talussos. No és estrany que ningú no es fixi en el gos, en el gruny juganer amb què sacseja el cap que té agafat amb els ullals clavats a la galta.

Entre l'estrèpit de la pluja, se sent el xerroteig histèric d'una vella agenollada al costat d'un cadàver cobert de fang al fons d'un petit barranc.

—La Bèstia... ens vindrà a buscar a tots. La Bèstia ens matarà...

En Donoso no aconsegueix fer-la callar: «La Bèstia és aquí», remuga la vella sense parar. Ell ha baixat a poc a poc pel desnivell del terreny i ara té als seus peus les restes d'un cos que evoquen les despulles d'un carnisser: un tors amb un braç dislocat, però encara unit per un fil de músculs i carn esquinçada. La cama dreta no sembla que hagi patit cap dany. On hi hauria d'haver l'esquerra, hi ha un monyó, un forat que deixa a la vista la blancor de l'os de la pelvis. Les parts que falten les han arrencat de manera violenta, no hi ha cap tall net. Ni tan sols el coll, on entremig de la massa de carn s'hi endevinen les cervicals trencades. Només els pits incipients permeten imaginar que és una nena de no pas més de dotze o tretze anys. La pluja ha rentat les restes i amb prou feines hi ha sang; es podria pensar que és una nina trencada i abandonada, bruta de fang.

—La Bèstia és aquí.

La vella es repeteix com una filosa que gira sense parar. En Donoso la separa del cadàver amb una empenta.

—Per què no se'n va al seu cobert i para d'alarmar la gent?

Té mal de cap; la tempesta continua retrunyint contra la xapa dels teulats i nota que la humitat se li ha filtrat al cervell. Li agradaria ser molt lluny d'allà. Ningú no vol ser al Cerrillo del Rastro més temps del necessari, només els més pobres, els esparracats, els que no tenen cap altre lloc al món. Els que han aixecat les barraques d'aquest poblat amb les seves pròpies mans, amb l'orgull i la desesperació del que no té sostre.

Avui, aquesta nit, serà la Nit de Sant Joan. Altres anys, els veïns, vinguts de diferents parts d'Espanya i fidels als

costums dels seus pobles, haurien encès fogueres i saltat i ballat al voltant del foc. No és habitual a Madrid, aquí se celebra Sant Antoni de la Florida uns quants dies abans, amb la revetlla i la tradició de les agulles de les aprenentes de modista. Però avui la pluja impedeix qualsevol festa. La pluja i les mesures sanitàries que prohibeixen les reunions tumultuoses. En aquest maleït any de 1834 sembla que tot surt malament: el còlera, la guerra dels carlins, la Nit de Sant Joan i la Bèstia, també la Bèstia.

En Donoso Gual va ser zelador reial, però va perdre un ull en un duel per amor i el van donar de baixa. Ara l'han reclutat com a reforç policial mentre duri el còlera, per vigilar les portes de la ciutat i ajudar en el que calgui. Va vestit amb l'uniforme del cos: casaca vermella curta amb coll, pantalons blaus amb barres encarnades, xarretes de cotó blanc que, amb la pluja, semblen dues mo-fetes xopes que van regalimant. Hauria de dur carrabina, dues pistoles d'arçó i sable encorbat, però les armes les va haver de tornar quan el van donar de baixa i no les hi van retornar quan el van reclutar com a reforç. Si els veïns se li tiressin a sobre, no sabia com defensar-se. El millor és mantenir-los a ratlla fent-los creure que és més fort, que té més poder i més coratge que ells.

—Només és una nena, què esteu fent? Sortiu a buscar la Bèstia. Aneu a caçar-la abans que ens caci a totes.

La vella no para d'esgaripar sota el xàfec i al cap de poc altres veïns s'afegeixen a les seves imprecacions; enfangats i bruts, són com corbs histèrics en aquesta tarda que la tempesta ha convertit en nit.

En Donoso es pregunta quan vindran a buscar el cadàver. Dubta molt que una carreta s'endinsi per aquests llogarrets, amb el xarrabascat que està fent. El que sí que arriba és en Diego Ruiz; al diari li paguen a tant per peça

publicada i no pot desaprofitar una notícia tan llaminera com aquesta. S'ha posat en marxa tan bon punt li ha arribat el missatge del seu amic Donoso, company de gresques nocturnes. En Diego travessa el fangar, on s'hi barregen bassals de llot i escolaments d'aigües fecals d'un grup de casots que hi ha allà a prop. No és pas la primera vegada que visita la zona: va escriure un article sobre el Cerrillo del Rastro fa uns quants mesos on denunciava la falta d'atenció de les autoritats cap als necessitats, una de les poques vegades en què el director del diari li ha permès tocar temes socials. És possible que el poblat duri poc temps, perquè l'ajuntament vol enderrocar-lo i enviar els seus habitants més enllà de la Muralla de Felip IV, el mur que envolta Madrid. Donen la culpa als pobres de l'epidèmia de còlera que ha arribat fins aquí després d'asolar altres zones d'Espanya i Europa. És la seva falta d'higiene la que està matant la ciutat, diuen als salons madrilenys.

En Diego ja pot distingir en Donoso a un parell de desenes de metres, rere la cortina de pluja. Intenta accelerar el pas, però no és un barri per anar amb presses: rellisca amb el fang i de cop ja és a terra. Dos nens de set o vuit anys se'n riuen, ensenyant les seves boques desdentegades. N'hi ha molt pocs allà que conservin totes les peces de la dentadura.

—De cul, ha caigut de cul! —se'n burla un d'ells.

—Aparteu-vos tots!

En Donoso fa allunyar els nens amb escarafalls mentre en Diego s'espolsa en va els calçons, l'armilla, els faldons. Aquestes taques no li marxaran fàcilment.

—Un altre cos? —pregunta.

—Ja és el que fa quatre, o això diuen.

En Diego no va arribar a veure els anteriors; els van

enterrar abans que cap gasetiller en pogués ser testimoni. Tot i així, va escriure una nota al diari sobre la Bèstia que esquartera les seves víctimes. Va tenir bona acollida i, mentre anava cap al Cerrillo, ha pensat que aquesta seria una bona oportunitat per guanyar una mica de prestigi en els ambients periodístics. Podria explicar de primera mà el que fa la Bèstia, però ara que té davant dels ulls el cos desmembrat i empastifat de fang, sap que mai no trobarà les paraules justes per descriure aquest horror. El seu talent no arriba tan lluny.

—Aquí! Vinguin aquí!

Una mossa crida desesperada des d'un bancal.

—És el cap! Se'l menjarà el gos!

En Diego surt esperitat. Entremig de les potes del gos escanyolit i brut, que regalima ben xop com un espantall, hi ha el cap de la nena. El quisso, mort de gana, esquinça la carn de la galta. Un dels nanos tira una pedra a l'animal i l'encerta al costat. El gos deixa anar un gemec de dolor i fuig de l'allau de pedres que els nens li segueixen tirant.

—És la Berta, la filla d'en Genaro.

Un avi eixarreït és qui ha dit el nom: Berta. En Diego es nota una fiblada mentre mira aquell cap amb les parpelles obertes al mig del bancal, amb la marca de la queixalada del gos a la galta i la cabellera negra i arrissada estesa sobre el fang. Durant un instant, recorda una d'aquelles verges de les esglésies, amb la mirada extasiada i perduda en el cel. En aquest cel negre que no para de vomitar aigua. És possible imaginar-se el dolor de la Berta? Els veïns s'han enredat en una conversa desordenada que va aplicant pinzellades sobre la vida de la nena: tenia dotze anys i en fa tres o quatre que va anar a viure en aquelles barraques amb el seu pare, en Genaro. Feia més d'un mes que no sabien res d'ella. Tanmateix, la carn està

intacta: si fes més d'un dia que és morta, els animals, com el gos que la mossegava, haurien fet un banquet. No n'haurien trobat res més que els ossos.

—Ha estat la Bèstia, la Bèstia l'ha perseguit.

És un lament que es repeteix entre els veïns. En Diego no es vol creure la història de la Bèstia; al voltant d'aquest nom hi ha un embull confús de descripcions de suposats testimonis. Alguns han parlat d'un os, altres d'un llangardaix de proporcions increïbles, i n'hi ha que creuen que es tracta d'una criatura semblant a un senglar. Quin animal mata només per plaer? Fins on ell sap, totes les víctimes han estat violentament desmembrades, però cap no tenia signes d'haver servir d'aliment per a aquesta mena d'animal quimèric que habita als poblats de Madrid. L'única cosa que s'amaga rere el nom de la Bèstia és una sensació enganxosa, tan absent de forma i tan inquietant com aquelles descripcions demencials: la por.

Un altre veí esgaripa: ha trobat la cama que faltava. Del cos van al cap, del cap a la cama... En algun lloc hi ha d'haver l'altre braç, és possible que aparegui. Els nens desdentegats corren amunt i avall buscant-lo, com si es tractés d'un joc.

Les rodes d'un carro tirat per una mula s'enfonsen al fang i el carreter diu a crits a en Donoso que s'ha de dur el cos fins allà on ha quedat encallat. No es pot acostar més. Se senten els sanglots de tres ploraneres que s'han reunit a prop dels casinyots. Una mare intenta que els nens tornin a la barraca, però l'al·licient de veure un cadàver desmembrat és superior a qualsevol càstig que la dona els pugui imposar, i els nens es neguen a complir les seves ordres. La cerca del tresor continua: on és el braç que falta? El primer que el descobreixi pot donar una clatellada als altres.

En Diego ho observa i ho escolta tot com si fos a dins d'un malson absurd: les premonicions malastrugues de les velles i la falta d'empatia dels més petits. La indiferència d'alguns homes, que estan al voltant del cos sense mirar-lo, enfeïnats amb les seves ocupacions. Que potser ell és millor? Mentre anava cap al Cerrillo només pensava en quants rals es podria treure per aquesta notícia. Fins i tot havia pensat en un titular: «La Bèstia torna a matar», a la primera pàgina d'*El Eco del Comercio*, mentre a Madrid tothom es preguntaria qui era el Gat Irreverent, el pseudònim amb el qual firma sempre els seus articles. Se sent com un reflex del gos famèlic, alimentant-se de la mort.

Com si ja hagués acomplert el propòsit d'aportar dramatismes al moment, la pluja amaina, el cel s'aclareix i deixa a la vista l'horror d'aquell lloc, els trossos del cos de la noia.

En Donoso carrega el tors de la Berta i, ajudat pel carreter, el deixa caure dins el carro.